

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ"

II Всеукраїнська науково-практична конференція

ЖУРНАЛІСТИКА ТА СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ
в контексті становлення
громадянського суспільства в Україні та світі:
виклики, тенденції, перспективи

15 березня 2024

Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет журналістики

ЖУРНАЛІСТИКА ТА СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ В КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ І В СВІТІ: ВИКЛИКИ, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

(Одеса, Національний університет «Одеська юридична академія»,
15 березня 2024 року)

Одеса 2024

Відповідальний за випуск:

Скалацька Олена Віталіївна

– доктор філософських наук, доцент, декан факультету журналістики
Національного університету «Одеська юридична академія»

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції [наук. ред.
В.Колкутіна, упоряд. Ю.Грушевська]. Одеса: Національний університет
«Одеська юридична академія», 2024. 151 с.

Матеріали конференції присвячені визначенню перспективних напрямів
досліджень журналістики й соціальних комунікацій.

Призначається для науковців і викладачів у галузі соціальних комунікацій, а
також аспірантів, студентів і широкого кола читачів.

Матеріали публікуються в авторській редакції.

РОЗРОБКА КОНЦЕПЦІЇ І СТВОРЕННЯ СЕРІЇ ПОДКАСТІВ НА ТЕМУ ПІДТРИМКИ ГРОМАДЯНАМИ, СПІЛЬНОТОЮ М. ОДЕСИ ФОРМУВАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ	50
Колесник Вікторія	
РОЛЬ КОНЦЕПЦІЇ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ ДЛЯ ПРОСУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ БРЕНДУ «ОДЕСЬКА БУЛОЧНА»)	55
Кукін Андрій	
ПСИХОЛОГІЯ ТА СОЦІОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИХ МАС-МЕДІА ЯК ФЕНОМЕНУ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЖУРНАЛІСТА	60
Кузьміна Дарина	
ВИКОРИСТАННЯ ЕКСПЛЕЙНЕРІВ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ТА ПОЯСНЕННЯ КЛЮЧОВИХ ПРОБЛЕМ У МЕДІАПРОДУКТАХ(НА ПРИКЛАДІ ПРОЄКТУ «КРИМ.РЕАЛІЇ»)	64
Лиса Вікторія	
ЖАНРОВІ ПЕРЕВАГИ ПОДКАСТІВ У СУЧАСНІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ	68
Литвиненко Поліна	
ПРИЙОМИ ПОРТРЕТНОГО ІНТЕРВ'Ю	72
Літвінчук Ірина	
КОМУНІКАТИВНА РОЛЬ РЕКЛАМИ	76
Макеєва Іванна	
ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖУРНАЛ ЯК ЗАСІБ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	79
Матвєєва Ксенія	
КОНЦЕПЦІЯ ПРОСУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НА РИНКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ..	82
Панченко Ксенія	
ТЕХНОЛОГІЇ РОСІЙСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ НА УКРАЇНСЬКИХ ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ (ПОДКАСТИНГ)	87
Работін Юрій	
ЖУРНАЛІСТИ ПІВДЕННИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ НЕ ЗАЛИШИЛИСЯ «САМ НА САМ» З ПРОБЛЕМАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ	91
Русакова Юлія	
ТЕНДЕНЦІЇ ЗАСТОСУВАННЯ ЖАНРУ «ЕКСПЛЕЙНЕР» В ПОЯСНЮВАЛЬНІЙ ЖУРНАЛІСТИЦІ	95
Ричка Т.	
ПРИНЦИПИ ВІДБОРУ ЛЕКСИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	100
Савенкова Анастасія	

Работін Юрій

ЖУРНАЛІСТИ ПІВДЕННИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ НЕ ЗАЛИШИЛИСЯ «САМ НА САМ» З ПРОБЛЕМАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Підсумовано зусилля Одеської регіональної організації Національної спілки журналістів України з підтримки медіа і колег-журналістів як Одещини, так і сусідніх Миколаївської і Херсонської областей, які опинилися серед найбільш постраждалих внаслідок широкомасштабного вторгнення Збройних Сил РФ на територію України.

Ключові слова: медіа, журналіст, проект, допомога, конкурс.

The efforts of the Odessa regional organization of the National Union of Journalists of Ukraine with the support of media and fellow journalists from both Odessa, Mykolayivska and Kherson which regions were among the most affected by the large-scale invasion of the Armed Forces of the Russian Federation on the territory of Ukraine.

Key words: media, journalist, project, assistance, competition.

Повномасштабне вторгнення Збройних Сил РФ в Україну в лютому 2022 року суттєво вплинуло на усі сфери життя України та її громадян, у тому числі відобразилося на діяльності й стані вітчизняних медіа і журналістів. Фактично, відбулася помітна зміна медіаландшафту. У вельми непростій ситуації як з безпекової точки зору, так і через фінансово-економічні чинники опинилася низка телерадіорганізацій, газет, журналів та онлайн-ресурсів. Все це призвело до ускладнення роботи редакційних колективів, а подекуди й вимушеного закриття видань. Серед ЗМІ, які є одними із найбільш постраждалих – медіа південних регіонів України, особливо Херсонської і Миколаївської областей.

Одеська регіональна організація Національної Спілки Журналістів України покликана турбуватися, насамперед, про видання і медійників Одеси і Одещини. У зв'язку з цим, наша організація, починаючи з 26 лютого 2022 року, у співпраці з благодійними фондами Одещини протягом 306 діб у своєму офісі забезпечувала обідами ветеранів НСЖУ. Крім того, у 2023 році

за сприяння ОРО НСЖУ двічі надавалась продовольча допомога практично усім редакціям газет Одеської області. Принагідно висловлюємо щире подяку Українській Федерації Банків Продовольства, яка у партнерстві з European Food Banks Federation надала гуманітарну допомогу журналістам Одеського регіону.

Разом з тим, ми, звісно, не могли залишатися осторонь проблем наших сусідів. Продовольча допомога була передана також колегам в Херсонській та Миколаївській областях, а також журналістам-переселенцям. У квітні 2023 року Одеською регіональною організацією НСЖУ проведено благодійну акцію з надання гуманітарної допомоги у цих двох областях. Миколаїв – Чорнобаївка - Херсон – Білозерка, Комишани, Томина Балка, Софіївка, Широка Балка - Станіслав, - таким був маршрут нашої нечисленної делегації. Зокрема, у населеному пункті Широка Балка були передані два інвалідних візочки ветеранам журналістики. Варто зазначити, що в розвантаженні гуманітарної допомоги нам допомогли мешканці села. Крім того, тут було передано від НСЖУ і Департаменту культури, міжнародного співробітництва та євроінтеграції Одеської міської ради одному із ветеранів журналістики газети, а місцевій школі – набір книг для шкільної бібліотеки. Символічно, що коли подорожували Херсонщиною, отримали звістку про те, що головний редактор херсонської газети «Новий День» Анатолій Жупина надіслав шостий від початку війни номер видання, який у подальшому у Одесі, як і попередні номери, розповсюдили серед переселенців із Херсона.

Ця допомога стала можливою завдяки благодійним фондам «З Одесою в серці» (Анатолій Коломієць), «Добрий лев» (Олександр Жиріков), «Шляхетна справа» (Сергій Шутов), «Європа з Україною» (Хенрік Кощельні)

громадському руху «Віра, Надія, Любов» (Тетяна Семикоп). До речі, під час цієї поїздки відбулось сім ракетних обстрілів, то ж щира подяка за надійний захист, успішне знищення ворожих цілей нашим Збройним Силам України.

Миколаївщину і Херсонщину актив ОРО НСЖУ ще раз відвідав у різдвяні свята – у складі команди одеських волонтерів, працівників Приморської районної адміністрації, а також депутата Херсонської міської ради, члена ОРО НСЖУ Андрієя Медведєва. Ця акція під назвою «Новий рік» проводилася насамперед для малечі. Й тут варто подякувати за підтримку Олександра Сивака - засновника та генерального директора Торгового дому «Strateg».

«Продовольчий напрямок» - не єдиний в плані надання допомоги редакціям і ветеранам-журналістам. Так, НСЖУ по мірі можливості забезпечує оргтехнікою редакції газет області.

Регіональна організація намагається активно долучатися до проєктів НСЖУ, зокрема, до такого, як «Ми з України». Суть цього проєкту полягає в тому, що ЗМІ – його учасники розміщують у своїх медіаресурсах власні матеріали (включно з фото-, відео-, аудіо-) про людей-героїв, шукають історії про видатні вчинки звичайних українців, що живуть серед нас [1]. Ще один проєкт Національної спілки журналістів України ініціював серію публікацій під гаслом «Журналісти важливі!». Цей проєкт закликає медійників розповісти широкій аудиторії про цінність роботи журналістів, ризики і виклики, з якими стикаються працівники ЗМІ, висвітлюючи правду та разом із усім українським народом воюючи за свободу і незалежність нашої країни [2]. Йдеться й про такий проєкт, як «Центр журналістської солідарності». І хоча в Одесі подібний центр не створено, ми ведемо тісну співпрацю з центрами, які існують в інших регіонах України. Чи не найбільш плідна співпраця у нас із чернівчанами, же центр очолює голова Чернівецької обласної організації НСЖУ Володимир Бобер. Наші спільні зусилля ми спрямовуємо і на допомогу журналістам південних регіонів України.

Нарешті, питання підтримки журналістів, які опинилися серед найбільш постраждалих внаслідок повномасштабної російської агресії вирішує Загальноукраїнський конкурс "Українська мова - мова єднання". Цього року конкурс, який щорічно проводить Одеська регіональна

організація НСЖУ, пройде вже в 25-те. Якщо говорити про форум, який проходив у 2023 році, то тоді надійшло понад 500 творчих робіт. Серед тих, хто за підсумками відзначений почесними дипломами та призами – й творці з Миколаївщини і Херсонщини.

Література

1. НСЖУ закликає медіа долучатися до проекту про героїзм простих людей. Національна спілка журналістів України. Офіційний сайт. URL: <https://nsju.org/mi-z-ukrayiny/nszhu-zaklykaye-media-doluchatysya-do-proyektu-pro-geroyizm-prostyh-lyudej/>
2. «Журналісти важливі!» - НСЖУ закликає медіа писати про колег. Національна спілка журналістів України. Офіційний сайт. URL: <https://nsju.org/zhurnalisty-vazhlyvi/zhurnalisty-vazhlyvi-nszhu-zaklykaye-media-pysaty-pro-koleg/>